

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisuri nu se retrămit.

Nr. 69.

Luni, Marți 25 Martie (6 Aprilie).

1886.

Din cauza 8-tei sârbători de mâne țiarul nu va apăre până Mercuri sâra.

Nou abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei”.

Cu 1 Aprilie 1886 st. v., se va începe unu nou abonamentŭ, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai fôiei nôstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„șese ” 6 ”

„unu an 12 ”

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„șese ” 20 ”

„unu an 40 ”

Abonarea se pôte face mai ușorŭ și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numărulŭ fâșiei sub care au primitŭ țiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ abonă din nou se binevoescă a scrie adresa lămurită și a arêta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ 24 Martie 1886.

Multŭ s'au mai lăudatŭ oficioșii austro-ungari cu amicitia, ce diceau că au încheiat'o cu Sârbia, precum și cu influința politiceii austriace în Sârbia. Când a fostŭ însă ca aceste se se probeze, vedurămŭ o straniă aparițiune. Ministrulŭ-președinte sârbescŭ Garașaninŭ, ostenitŭ și mâhnitŭ din cauza durerôsolorŭ experiențe, ce a trebuitŭ să le facă în timpulŭ guvernării sale, se decide să se retragă. Decisiunea se dice că este de totŭ serioasă. Mare crisă în Belgradŭ în urma acêsta. Regele Milanŭ încercă să-și formeze unŭ nou ministeriu, se adresază în drêpta, se adresază în stânga, rógă pe Garașaninŭ să mai rămână la cârmă, dăr acesta stârue pe lângă decisiunea sa.

Atunci regelui Milanŭ nu-i rămâne alta, decâtŭ a ruga pe d-lŭ Risticŭ să primescă elŭ sarcina de-a forma noulŭ ministeriu, pe Risticŭ, „amiculŭ Rușilorŭ și dușmanulŭ Austro-Ungariei.”

Ajunge ca acêstă scire să sosescă la Peșta și la Viena, și ce se vede? Oficioșii monarchiei nôstre întorcŭ fôia și găsecŭ deodată, că Risticŭ nu este omŭ tocmai așa de periculosŭ precum se crede. Cei din Peșta găsecŭ, că atitudinea lui Risticŭ când era la guvernŭ „n'a fostŭ tocmai așa de rusofilă,” cum a fostŭ purtarea lui de când se află în opozițiă. „Pester Lloyd” merge așa departe a susține, că chemarea la ministerŭ a acestui politicŭ sârbŭ (Risticŭ) pôte fi considerată ca unŭ faptŭ liniștitorŭ.

Mare schimbare la față în 24 de ôre, căci decă oficioșii austro-ungari arŭ fi așa de incredințați, că relațiunile Sârbiei cu monarchia nôstră s'au schimbatŭ așa de multŭ, încâtŭ oricine ar fi ministru trebuie să țină contŭ de ele, atunci ce lipsă arŭ mai avé ei să se ocupe așa de multŭ de persôna d-lui Risticŭ. Persôna nu pôte decide mai nimicŭ unde relațiile suntŭ așa de „tarŭ și nestrămutabile,” precum se pretinde. Este prin urmare numai o dovadă despre slăbiciunea acestorŭ relații, decă oficioșii nôstri se mângâiă cu aceea, că Risticŭ ca omŭ „prudentŭ” „nu va voi să rumpă tôte legăturile amicitiei,” ce légă Sârbia cu Austro-Ungaria.

Rămâne ca viitorulŭ celŭ mai deapropé să constate și aceea ce susține unŭ țiarŭ de frunte din Viena, că adecă partea cea mai înțeleptă a poporului sârbescŭ ar fi convinsă, că Austro-Ungaria a scăpatŭ Sârbia în oar-

pericolului. „Neue Freie Presse” mai adăuge, că „și situațiunea în peninsula balcanică s'a schimbatŭ totalŭ de când Risticŭ n'a mai fostŭ ministru: Bulgaria și România s'au emancipatŭ de sub Rusia, Turcia e decădută și slăbită și popôrele balcanice nisugășu acum la o devoltare națională pe picioarele lorŭ, nu cu ajutorŭ străinŭ.”

Dăr pe când foile din Viena și din Peșta se mângâiau cu asemeni contemplațiunii, pe atunci stéua pâlită a lui Garașaninŭ încă nu se stînsese. Se vede că Risticŭ a datŭ de greutăți mari la formarea cabinetului și așa a fostŭ din nou însărcinatŭ Garașaninŭ cu constituirea lui. „Probabilŭ”, — dice scirea telegrafică, ce o primirămŭ astăzi, — probabilŭ va succede formarea cabinetului Garașaninŭ.

Probabilŭ! Acêsta este semnătura timpului în Orientulŭ europeanŭ. Probabile și nesigure parŭ așî tôte, numai unŭ lucru nu ni-se pare a fi nicidecum probabilŭ, ca adecă peninsula balcanică să se pôtă liniști cu ajutorulŭ intervențiunilorŭ diplomatice, pe cale pacinică.

Probabilă era în timpulŭ din urmă și regularea afacerii rumeliote, dăr cu tôte astea ea a rămasŭ neresolvată. Probabilă era și împăcarea prințului Alecsandru cu Țarulŭ, mai alesŭ după ce armata bulgară eșî învingetóre din lupta cu Sârbii. Cu tôte acestea însă încordarea între prințulŭ Bulgariei și Țarulŭ în locŭ să scadă se totŭ măresce. Prințulŭ Alecsandru refusă cu tenacitate de-a primi dictatulŭ puterilorŭ, în fruntea căroră se află Rusia, elŭ nu vrea să scie de-o numire numai pe cinci ani ca guvernorŭ alŭ Rumeliei orientale.

Încordările au ajunsŭ așa departe încâtŭ foile rusescei pledéză deja cu focŭ pentru ocuparea Bulgariei din partea trupelorŭ rusescei.

Procederea hotărîtă a Rusiei a începutŭ să însufle îngrijiri, ér cei din Londra se temŭ, că decă cum-va prințulŭ Alexandru s'ar proclama ca rege alŭ Bulgariei unite, intervențiunea Rusiei ar fi neevitabilă.

Între probabilități se numără și împăcarea și liniștirea Greciei, dăr în realitate regatulŭ elinŭ persistă morțișŭ în opozițiunea sa și face cele mai estinse și costisitoare pregătiri de resboiŭ. Acum se vorbesce de-o viitoare manifestare a camerei din Atena în favôrea rêsboiului și în contra cabinetului Delyannis, care „a lăsatŭ să trecă momentulŭ favorabilŭ pentru o acțiune energică militară.” Și față cu Grecia Rusia jôcă unŭ jocŭ dublu și nimeni nu mai pôte înțelege scopurile ei finale.

Este mai multŭ ca probabilŭ și aceea, că în Sârbia se vorŭ întempla în curêndŭ schimbări cari mai înainte multora nu li se păreau nicidecum probabile. Așî pôte că vorŭ mai striga încă Sârbii: „cabinetulŭ Garașanin a muritŭ, trăsescă cabinetulŭ Garașanin!” Decă va și reînvia acestŭ ministerŭ vieța lui va fi așa de lungă câtŭ timpŭ se recere astăzi pentru ca cesțiunea orientală să trecă dintr'o fasă într'alta.

Liberalismulŭ ungurescŭ.

Țiarului „Vaterland” din Viena i se scrie din Peșta următórele rënduri:

Unde spiritulŭ de partidă se întinde ca pecingenea astfelŭ, încâtŭ orice altă opiniune decâtŭ a sa o consideră ca o insultă personală și lucréză amêsuratŭ acesteia, acolo nu pôte fi vorba de o discuțiune la obiectŭ și fructiferă. În loculŭ ei pășesce terorismulŭ, brutalitatea plumanei celei mai tari. Liberalismulŭ... face așî cu celŭ mai iubitŭ alŭ sêu copilŭ favoritŭ, cu parlamentarismulŭ după calapodŭ, esperințele sale cele mai amare... Popôrele își întorcŭ fața totŭ mai multŭ dinspre acêsta losincă a liberalismului vulgarŭ și-lŭ recunoscŭ în golițiunea sa, în pericolitatea sa comună pentru desvol-

tarea liniștită a lorŭ: astfelŭ suntŭ proprii reprezentanți, aderenți și învêțacei ai acestui liberalismŭ, cari prin parlamentarismŭ în constituțiunea sa de așî i-au pricinuitŭ cele mai simțitóre perderi.

Camera deputațilorŭ nôstri contribue deja de ani cu partea sa leală la compromîterea parlamentarismului liberalŭ; dăr în timpulŭ recentŭ se grămădescŭ acele aparițiuni, care dovedescŭ în modulŭ celŭ mai limpede efectulŭ stricaciosŭ alŭ dominațiunii majorității parlamentare... Poporațiunea Ungariei suferă de ani și zile sub influințele și efectele greșitului sistemŭ de guvernare și economicŭ alŭ acestui liberalismŭ ce e la ordinea zilei în țără...

În locŭ d'a face o politică reformătóre sănêtôsă, reprezentanții țării în camera deputațilorŭ ungari se ocupă cu certe personale; vedemŭ partidele învinovățindu-se reciprocŭ și concurândŭ în modŭ ridiculŭ, că ôre căreia din aceste partide i se cuvînă »laurii« adevêratului liberalismŭ. Partida guvernamentală pörtă liberalismulŭ, precum se scie, în titlu, fără însă a dovedi adevêrata libertate; dăr și cele douê partide opoziționale ridică pretențiuni asupra liberalismului și, precum credemŭ, cu același dreptŭ ca și așa numita »liberala« partidă guvernamentală. Căci în fondŭ tôte partidele nôstre, abstrăgêndŭ dela câțiva indiviđi, au obișnuită losincă a liberalismului și suntŭ astfelŭ de adoratori ai frasei liberale, încâtŭ ele consideră ca o ofensă, decă ar voi cineva să le denegé epitetulŭ »liberalŭ.«

...Liberalismulŭ tocitŭ, șovinismulŭ naționalŭ și sistemulŭ economicŭ capitalistŭ cu exploatarea celor slabi în privința socială și cu revoltătorulŭ indiferentismŭ față cu stratele societății ce suferŭ, precum și înclinarea spre terorizarea celor ce au alte opiniuni — aceste trăsuri caracteristice ale liberalismului și capitalismului modernŭ suntŭ comune tuturorŭ partidelorŭ nôstre în dietă; aci esistă celŭ multŭ o deosebire în gradŭ, nu însă și în esență.

Mișcarea poporației.

»Voința națională« arată că poporațiunea departe d'a decrece în România cum susținŭ unii, e pe cale d'a spori, într'unŭ modŭ estraordinarŭ. Acestŭ sporŭ provenitŭ din escedentulŭ născuțilorŭ asupra morțilorŭ a fostŭ numai pentru anulŭ 1884, de apropé optŭ-deci de mi.

Neapêratŭ e interesantŭ a sci, decă acestŭ sporŭ este produsŭ de poporația română sêu de celelalte nêmurŭ ce trăsescŭ alături cu dênșă. Amŭ vedutŭ că în anulŭ 1884 numărulŭ născerilorŭ a fostŭ de 201,413, ér celŭ alŭ morțilorŭ de 123,808. Nu ne vomŭ ocupa aici pentru momentŭ decâtŭ de poporația română în raportŭ cu cea israelită, rămânêndŭ a esamina într'unŭ altŭ articolŭ raportulŭ cu celelalte rase.

Mai înainte de tôte trebuie să observămŭ că mai totŭ sporulŭ de născeri alŭ poporației române e produsŭ de locuitorii dela țără. Astfelŭ numărulŭ născerilorŭ la poporația rurală română a fostŭ pentru 1884, de 162,000, ér acelŭ alŭ morțilorŭ de 94,947, de unde unŭ escedentŭ de născeri române, care să ridică la cifra de 68,058.

Numêrulŭ născerilorŭ israelite nu e atâtŭ de însemnatŭ la poporația israelită rurală. Nu vedemŭ aci vreunŭ pericolŭ dacă ne uitămŭ numai la cifra totală, adică 2462; pericolulŭ constă însă în faptulŭ escedentului enormŭ alŭ născerilorŭ asupra morțilorŭ și apoi în aglomerarea poporației israelite rurale numai în câte va regiuni, unde dênșă a începutŭ a constitui o minoritate câtŭ se pôte de însemnată. Numêrulŭ morțilorŭ israelite în sate a fostŭ de 949, cu alte cuvinte escedentulŭ născerilorŭ asupra morțilorŭ a fostŭ de 1513, ceea ce constituie o proporțiă întreitŭ mai mare ca la poporația română.

Êtă acum regiunile unde s'au produsŭ cele mai multe născeri israelite:

Județele: Bacău: Români 4510, Israeliti 281, Botoșani R. 4826, Isr. 436 Dorohoi R. 5292 Isr. 375, Iași R. 3966 Isr. 247, Neamțu R. 3935 Isr. 138, Putna R. 4259 Isr. 121, Roman R. 2793 Isr. 117 Suceava, R. 4034 Isr. 243, Tecuci R. 3830 Isr. 123 Vaslui R. 3660 Isr. 139

Orŭ cum arŭ fi, luată în masă, poporația română

rurală e în creștere enormă și, față chiar cu elementul israelit, ea nu întâmpină nici o pedică, nici un pericol în dezvoltarea ei.

Nu e totuși astfel cu populația urbană. Aici numărul nașterilor române a fost de 23,005 și al morților de 19,383, cu alte cuvinte escedentul n'a fost decât de 4002. Numărul nașterilor israelite pe de altă parte a fost de 7267 și același al morților de 3677, cu alte cuvinte escedentul a fost de 3590, aproape egal cu același al populației române.

Aici nu ținem seama decât de populația totală; în multe orașe numărul morților la Români întrece cu mult pe același al nașcutilor, pe când la Evrei se întâmplă pretutindeni contrariul. Dacă mai ținem seama și de faptul emigrării continue a unui mare număr de Israeliți, veniți de prin Austria și Rusia, putem să ne facem o idee despre situația viitoare a elementului românesc din orașe față cu același israelit. Spre a încheia, pentru astăzi, constatăm:

1) că populația română rurală crește într-un mod satisfăcător, mult mai încet însă decât populația israelită, care constituie în sine o însemnată minoritate;

2) că populația română urbană crește într-un mod puțin simțitor și că e în pericol să fie covârșită, cu timpul se înțelege, de către populația israelită.

SCRILE ȚILEI.

O ordinațiune a ministrului unguresc de comerț permite importarea porcilor din România, observându-se măsurile veterinare.

—x—

Camera comercială și industrială din Brașov face atenție pe acei negustori și industriași, cari stau în legătură cu Bulgaria, că pe cale confidențială i-s-au fost aduse la cunoștință astfel de firme din Ruscuc, care de obicei înșală pe negustorii, ce intră cu ele în legătură. Numele acelor firme se pot vedea în biroul camerei comerciale și industriale în orele oficiale dinaintea de amăzi, respective se pot scrie și prin epistole.

—x—

Ministerul unguresc de comerț și industrie a adresat o provocațiune, mai ales tuturor institutelor publice de instrucțiune și educațiune, d'ă recomanda cu deosebire produsele fabricii de bronz și lampe a firmei Testory din Pesta. Scopul e sprijinirea industriei indigene.

—x—

Exercițiile de arme din anul acesta vor dura în armata comună pentru oficerii în rezervă 4 săptămâni, pentru soldați 13 zile; în armata honveților pentru oficeri și soldați 35 zile. Cei obligați a face exercițiile de arme vor fi chemați în curând.

—x—

Vr'o câțiva Maghiari din Pivnița, dice „Egyetértés“, în curând vor înființa o școală maghiară pentru răspândirea limbii maghiare în acea comună curată valachă. — Apa trece, petrele rămân.

—x—

Cele 12 comune bisericesci unguresc conf. augsb. din Țara Bârsei au proclamat la 25 Martie separarea lor de biserica evang. ardelenă conf. augsb.

—x—

În afacerea unei căi ferate securesc, fișpanul comitatului Trei-scaune a convocat pe ziua de 27 Aprilie o adunare populară în Seps-St.-Georgi.

—x—

„Egyetértés“ ne spune, că Ceterasiu Sándor, Valachă din Jód, comitatul Maramureș, și-a maghiarizat numele în „Hegedüs“ și „Egyetértés“ speră că va avea urmași. — Șiréta mai e foia ungurescă! Crede că amăgește pe Români, spunându că ș'a maghiarizat un Țigan unguresc sau un Jidan numele, dându-l drept Român! Rușine să-i fi!

—x—

Defraudările sunt la ordinea zilei în Ungaria. În săptămâna din urmă s'au dat în judecată mai mulți amployați pentru defraudare. În Neoplanta deodată 4 amployați au fost arestați, în Baia șeful de gară a dispărut și s'a constatat, că lipsește o sumă enormă din cassa gărei.

—x—

Una din cele mai însemnate firme comerciale din Pesta, firma de manufactură Julius Sommer et Comp., și-a încetat plățile. Pasivul e de 400,000 fl. Pieța Pestei e împărțită cu vr'o 70,000 fl., a Vienei cu vr'o 100,000 fl., fabricile morave și boeme cu suma îndoită.

—x—

Ministrul de externe român a declarat, că încă nu s'a fixat locul unde are să se țină tractările pentru reînnoirea convențiunii comerciale cu Austro-Ungaria.

—x—

O deputațiune, reprezentând toate naționalitățile populației județului Tulcea din Dobrogea, a înmănat Regelui României o adresă de mulțămire pentru toate îmbunătățirile ce le-a făcut guvernul român în acel județ: s'a înființat creditul agricol, care a scăpat populațiunea agricolă de multe rele și i-a adus multe bine, satisfăcându-i toate nevoile; emigrațiunea înscenată de agenți streini nu numai că a încetat, ci familiile emigrate, aruncate pe drumul pribegiei și sărăciei, se întorc la vatra lor, așa că județul se poate fi cu imigrări; tariful lemnelor s'a scăzut; parcelarea terenurilor recunoscute locuitorilor s'a început încă din toamna anului 1885; semințe de bună calitate s'a dat locuitorilor de guvern; s'a reparat și prelungit cheul orașului; s'au construit localuri de școle și primării, modelu tipu, în comunele rurale, grăbindu-se Turci, Bulgari, Ruși, Români a popula aceste școle și a primi gratuit instrucțiunea; munții de piatră și locurile prăpăstioase sunt asternute cu șosele modelu, așa că pentru toate acestea populațiunea nu e în stare a mulțami Regelui și guvernului. O singură dorință mai are populațiunea: d'ă vedea în mijlocul ei pe Regele, ca să-i arate dragostea inimilor și devotamentul ei.

—x—

Numărul vitelor cornute exportate din România pe la Galați în cursul săptămânei trecute pentru Italia se urcă la 310 capete. „Galați“ spune că în săptămâna aceasta se vor exporta încă un mare număr de vite.

—x—

În Croația nu prind încă nici decum tărâm simpatii pentru Maghiari. Țiarul „Sloboda“ din Agram a adus odată șcirea, că Starcevic a fost prins de către Unguri. Această șcire a produs o mare ferebă, spun foile unguresc, și deputatul Schmiedt înaintea poporului exclamă: „Boga mu magjarskoga!“ (Blastem pe D-șeul Ungurilor!) „Așader' l'au prins pe Starcevic! Susu bărbăți! Haidem cu toții prin sate să resculăm pe bravii poporului și să venim vr'o câteva sute aici, ca să scăpăm pe Grzanic și Starcevic!“ Bății dela prăvălii cântă în toate seriile dealungul stradelor, cântece spre mărirea lui Starcevic.

—x—

Țarul și Țarevna au plecat în Rusia sudică. De asemenea a plecat ministrul de externe Giers la Livadia, unde va rămâne cât timp va șede părărea imperială acolo.

—x—

Mai multe dămne de frunte din Paris au delibarat deunăzile asupra cauzelor ce fac să decașă comunicațiunea socială și amicală a familiilor. S'a constatat că răul isvorește din împrejurarea, că stăpâna casei e prea mult chinată cu ospătarea. Fie-care vizită costă vr'o 200 franci, fără a mai vorbi de opulența prânzului, de cheltuelile făcute cu împodobirea mesei, cu flor ș. a. Spre a restabili vechia viață familiară, dămnele au hotărât să întocmescă în casele lor de mai multe ori pe săptămână serate de danț și conversațiune, care să începă la 8 $\frac{1}{2}$ ore și să se finescă la 12 ore. Se servesc numai ceai, cocături și limonadă, toaleta simplă e prescrișă și servitorimea să nu primescă nici un bacșiș, sub pedepsă d'ă fi dați afară din serviciu.

—x—

Camera francesă a primit arderea facultativă a cadavrelor.

—x—

Teatru german. Direcțiunea ne rogă se publicăm următoarele rânduri: Măne, Marți 6 Aprilie n, pășese pentru antea ora vestita și cunoscută actriță d-na Albrecht pe scena teatrului nostru și anume într-una din rolurile ei strălucite „Dama cu Camelii“. D-na Albrecht a fost pe timpul teatrului orașului Viena o podobă și o favorită a publicului. În timpul din urmă, dămna Albrecht a obținut succesele cele mai strălucite în jocul ei prin totă Germania și Austria, ér acum e angajată la teatrul Carol. Direcțiunea de aci n'a crușată nici cheltueli nici osteneță spre a câștiga pentru Brașov pe această distinsă artistă și pôte oferi cu siguranță seri plăcute. Trebuie să amintim și toaleta cea pompoasă, așa că și ochiul se va delecta la reprezentațiune.

Ellenzekiane.

De lângă calea lui Traian, Prier 1886.

D-le Redactor! Scorniturile tendențioase trebuie combătute, chiar de artă prevedea omul, că barba jupânului „Ellenzék“ se va începa în condeiul său. Dacă numita foia a prânțită cu „mineiuna“ — după șcirea Românului a um a sosită timpul să cineză cu bobarnacul meritat. În iubita noastră „Gazetă“ n-ru 57 a-și reproduș — precum se vede după „Ellenzék“ — între scrierile țilei fama, că nise Români din Betlean s'ar fi înscris ca membri la „Kulturregylet.“ — Acesta este un neadevăr și o mistificare ellenzekiană, căci étă ștarea adevărată a lucrului. Fogolyán Bogdán nu este Român ci un comis arménu în o prăvăliă de aci. — Micu György recte Georgiu Micu nu-i din Bellén, ci încâtul cunoscu eu este un notar, din acest ținut și încă prenumerant la cel mai acreditat țiar român din Transilvania și Ungaria, la „Gazetă.“ Despre respectivul până acuma n'am căpătat informațiun, de aceea de o cam dată tăcu. Tyra György, recte Georgiu Cira e din Bellén, dér nu-i membru la „Kulturregylet.“ — „Ellenzék“ nu-mi va puté dovedi nici odată, că acest Român a contribuit barem cu un cruceru ca taxă de membru la aceea reuniune. Și ca să se convingă jupânul din Cluș, că adevărul grăiesc, întrebe pe Kulturregyletistul Tordai Sándor, cunoscut și publicului nostru din Nrii 8 și 51 ai Gazetei, și va afla ce durere de inimă i s'a causat prin aceea, că d-l G. Cira n'a

FOILETONU.

O privire asupra scrierilor populare.

(Urmare.)

Să vorbim dér mai întâiu de instructiva novelă localizată „Satul cu comorile“. Cartea este broșurată în octav mic, are 146 de pagini și un tipar foarte legibil. Stilul, traducerea e românesc, limbajul popular ales și nu este lipsit de frumșeță. Pôte fi înțeles de Românul moldovean, ca și de Românul vrâncean, de țaranul din Carpați ca și cel de pe malurile Dunării. Ortografia cu mic abateri este a Academiei române: ortografia etimologică muiată ici coala prin fonetism și prin semne. Câteva înconsecvențe ortografice și stilistice totu se mai găsesc. Incolo totul este correspunzător.

Venim acum la cuprinsul cărții. Elu este împărțit în 30 de puncte cari de cari mai instructive pentru popor. Întreg cuprinsul novelei ne înfățișează un om, un bărbat cu numele Alexandru, venind din cătane acasă, care vedându satul lui în ruină și descompunere totală, sărac, ticălos cu dregători cu totu, cu popă cu totu, cu dascăl cu totu, cu școlă cu totu etc. se hotărășe să-l oprască din calea prăpăstiei

și a morții, abătându-l éră în calea binelui și fericirii, după cum fusese înainte de vreme. Acest Alexandru dă de caracterul ângeresc al Irinei, se înamorează de dâna, o ia de soție și întemeiându-și familia pe baze solide, s'apucă cu femeia sa cu totu și se fac apostoli ai consătenilor lor, neodichnindu-se până când nu aduseră pe popor la limanul fericirii, fiă prin bunătatea inimii lor, fiă prin povețe bune, fiă prin esemplul lor, fiă prin o muncă și o răbdare de feră, fiă prin caracterul lor firm și nestrămutat. Acesta carte populară scrisă pentru adulți și etatea virilă ne prezintă subiecte și caractere distincte, ne înfățișează o comună în starea cea mai rea din punctu de vedere moral și economic.

Oficiul comunal cădu în ticăloșă mare cu ceilalți reprezentanți cu totu; poporul devenit sărac, mișel și bețiv: preotul numai cu az-buche-vede în cap; dascălul de cei cu băgău în gură; venirea din cătane a lui Alexandru, care era luat în răs, amorul lui cu Irina, fata morarului etc.; luptele sale în toate direcțiunile: pe terenul școlar, bisericesc, administrativ, economic etc.; satul se regenerază, grația bărbatului vrednic și misericordiei divine; din sat sărac și stricat moralicesce se face sat avut cu generațiuni morale. sănătoșe și vigorose. În cartea „Satul cu comorile“, carea n'ar trebui să lipsescă din nici o

casă românesc, ideile sunt didactic regulate; prin acțiunea virtuții se combate și stirpesce viciul, încât din comună rea ce era se nasce una plină de virtuți cetățenesc și creștinesc; și din o comună bisericesc-scolară morală, în frunte cu un preot și învățator, cari credeau numai în pantece și pomeni, éră de alie nu se îngrijeau de loc sub pretecul fariseic, că se rogă în totă ziua pentru mântuirea vecinică a sufletelor omenesc etc., ni se prezintă o comună bisericesc-scolară regenerată, cu un învățator brav și cu un preot conșciu de chiamarea sa cea înaltă, cari ambii înțeleg cerințele timpului de azi, conducându pe popor pe adevărata și unica cale a virtuții și fericirii.

Bravul preot înțelege, că nu-i mai pe sus decât învățatorul, că ambii sunt învățatori ai poporului, recunoscându în totă purtarea sa plină de demnitate și de respect față de învățator, că acesta este principalul factor al civilizațiunii omenesc de tot felul, că biserica fără școlă nu pôte avea nici un viitor; de aceea îi vedem ambând după amicitia nefățită a învățatorului, carea îi este scumpă ca și viața sa. Aci novelistul atinge una din cordele cele mai delicate și mai sensibile din viața școlară.

Cine are cât de puțină idee și cunoștință de viața școlară și de raporturile, ce există de facto între preot și învățator în mai toate comunele, acela nu pôte

voit să participe nici la adunarea de constituire a filialei Kulturregyletiste din Belleau. —

Dreptu aceea cu *mândria națională* vinu a constata, cum că *din Belleau nu este nici unu Român membru la Kulturregylet*: ceea ce era de dovedit.

Argus.

Borta 30 Martie 1886.

Onorate D-le Redactor! In prețuitul diaru ce redigeati ați binevoit a reproduce o corespondință din „Ellenzék” datată din Mihályfalva 6 Martie a. c. La cetera acelei corespondințe vă mărturisesc, că m'am simțit foarte mișcat în inima mea și nu puteam se admiră deajuns, cum pot fi unii omeni așa de stricați moralicesce, încât — fără umbră de adevăr — se cuteze a păși în fața lumii cu nesce minciuni, pe cari necum a le născoci, dăr chiar și numai a le auți, seu a le ceti te'nfiori și îngrețosezi. Nu voiam se-mi pierdă timpul și chărta cu răspuns la neobraznicele născociri ale unui vai de el, despre care nu pot se dicit alta, decât că seu a scăpat din vre-unu institut de alienați fără carte de eliberare, seu că doră d'acum se pregătesce se între în el. S'a întemplat însă, că mai mult cunoscuți mi-au cerut, ba chiar m'au provocat se nu trec cu vederea asemenea evenimente întemplate în jurul meu, și de aceea sunt silit a vă ruga, On. D-le Redactor, se bine-voit în interesul adevărului a publica cu privire la scrierea din „Ellenzék” următoarea rectificare:

Corespondentul lui „Ellenzék” T. E. susține că de 8 zile bisericile dela noi stau deschise, și în această împrejurare el privește unu eveniment deosebit, care ar prevesti o grea vijeliă pentru patria maghiară. Pof-tim! Că bisericile stau de 8 zile deschise e adevărat, dăr acesta s'a ordonat de Principele bisericii și se referese nu numai la noi, ci la toți credincioșii, cari țin la această biserică. Acesta e de prisos a o discuta mai în detaliu, căci lumea cetitoare o scie. Afarăde aceea biserică noastră română nu numai în anul acesta ci totu-deuna în prima săptămână din pasesim (postul Pascior) a fost mai cu deadinsul cercetată din partea credincioșilor. Sunt fapte cunoscute aceste; corespondentul lui „Ellenzék” însă se vede că e străin, se vede că a venit nu de mult din Asia.

Dice mai departe omul lui „Ellenzék”, că „preotul predică în toate zilele”, — acesta ar fi foarte frumos decât ar avé cui predica; preotul care ar fi în stare a face acesta ar fi vrednic de laudă ér nu de călumniele unui nu sciu ce taiă fugă. Încă nu scie acest netreb-nic, că chiamarea preoților este de a predica evangeliul și de a propaga moralul în popor? Încă nu scie el, că tocmai la această datorință îndrumă mai ales patrioții Unguri pe preoții noștri când le strigă: se nu se amestece în lucruri politice? — Cu omeni de aceștia n'o vom scote la cale până-i cucu; nu-i bine nici cu capul de pără, nici cu pără de cap.

„Poporul este foarte mișcat, merge plângend în biserică (sirva megyen a templomba)”. Acesta e o minciună infamă. N'am vădută și nici n'am audit despre nimenea că ar fi mers plângend în biserică. Adevărul e că omenii nu se duc la biserică chiuind. Și decât totuși corespondentul T. E. a vădută pe cineva plângend, acela de sigur va fi fost vre-unu copil mic, căci de când acest T. E. locuesce în comuna noastră mamele s'au cam obișnuit a spăria cu el pe copiii cei răi și mai ales pe sugători, când vrén a'i interca.

Mai departe corespondentul dicit, că numai dela

babe și băieți pot afla câte ceva. Acesta o cred, căci dela omeni cu minte și cu pricepere destulă nici că a avut ce afla; babele însă, cugetându-și că și corespondentul e babă, se unesc în vorbă și minciuni și așa se pun și scornesc împreună câte-o năzdrăvenia de stă sorele'n loc cum e cea despre „marea vėrsare de sânge” ce aru aștepta poporeni mei, care și-a aflat loc în vestitul de la Cluși, jupănul „Ellenzék.”

Pe unu corespondent ca acesta, care prin apucăturile așa de miserabile se încercă a compromite onoarea bisericii și numele unui popor, îl lasă se-l judece on. public cetitor; judece-l chiar Redactorul diarului cătră care și-a îndreptat minciunile și-i dicit: *pudeat te!* (szégyelje magát!).

Dacă I. S. a vorbit ceva cu fėrtatu-sėu despre haine romănesci, I. S. trăsese, întrebe-l corespondentul, că cine i-a dicit se vorbescă? Eu însă te întreb pe d-ta, d-le corespondent, cari omeni sunt după părerea d-tale mai periculoși statului și patriei: cei ce merg cu pietate la biserică, seu cei cari ies dela cărmă injurând și chiuind? Cine este mai periculos: preotul român, care și implinesce cu consciențiositate datoria sa, seu unul r. catolic — renegat — ..., care și ține copiii nebotezați cu anii, ca se-i potă boteza la alte biserică necatolice, ba chiar unitare, și apoi se-i creșcă în institute catolice — cu fățăriă? Răspundă decât poți, cel ce mai bine era se fi tăcut.

Încă pentru virentă. — de care eu nu am audit afară de casul când cu căutarea după cărțile scrise cu roșu, — mă mir cum a ajuns se se facă cu babele și cu băieții în biserică deschise! La institut d-le corespondent, ascultă-mă, că dău ai prost!

Încă pentru d-lă conte și comite supremă, tocmai îl rog se nu lasă necercetată casul și decât se va afla adevărul, se bine-voiescă a satisfacă dreptății.

Ce privește pe ginerele meu R. D., care locuesce între domni, în orașu (Mediaș), lasă se scrie aceea, cari îl cunosc mai bine decât corespondentul, care n'a avut de-a aface cu densusul nici-odată, nici în clin, nici în mănecă, afară de casul, când și-a muiat mustețele în zama dela ospetul lui. Unui om fără rușine eu cred, că R. D. nu se va dimite a-i răspunde nici-odată.

Paul Popescu.

parochu gr. cat.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

BELGRADU, 5 Aprilie. — *Garașanin* a primit formarea noului cabinet, care probabil că se va constitui astăzi. În cabinet probabil că voru mai intra pe lângă primul ministru Garașanin și Horvatovic, Mijatovic și Kujundzic.

DECAZEVILLE (Francia), 5 Aprilie. — Colaboratorii diarului „Intransigent”, domni Duquerry (?) și Roche au fost arestați din cauză că au aștitat pe lucrători se facă grevă și au provocat turburări.

DIVERSE.

Omorul din Jirlău. — Cetim în „Gazeta Săteanului”: „In ziua de 12 Martie anul curent, arendașul moșiei Jirlău, pentru a mulțumi, după obicei, celor 18 locuitori ce îi cărase ghița la ghetăria sa le dă la cărcuma lui Tóder Plașa, mâncare și bătură. Aci parte din locuitori, neajungându-le vinul dat de arendaș, mai beau și pe socotela lor, astfel că se înbată d'a

binele. În acestu timp locuitorii Ion Guță Peșce-graș și Dumitru Niță Bou-bătrănu se iau la certă cu bulgarul Gheorghe Vladu și în urmă certa lor se preface în bătae. Sărind ceilalți mușterii din cărcumă, acești bețivani se duc fiă-care pe rând, a se jeli Primarului Comunei pentru loviturile suferite. Primarul, ocupat în acestu timp cu inspecția Controlorului, le spune că este obosit și se vină a doua-zi la Primăria pentru a fi cercetați. Unii din acești reclamanți, stărind pe lângă Primar a face cercetarea pe câtă vreme mai sunt în ființă semnele de lovitură, Primarul îi amenință că îi va închide. Reclamanții vădend acestă se întorc din nou la cărcumele din sat și se pun la beut. Inoptându-se, locuitorul Ion Guță Peșce-graș se întorce acasă. Pe drum îi ese înainte bulgarul Gheorghe Vladu și după ce se trântesc de mai multe ori în o baltă de noroiu, de lângă curtea arendașului, bulgarul taie cu cuțitul la brațul stângu pe adversarul său; în urmă fuge strigand tot el „hoții!” După această lovitură de cuțit, care i-a pătruns și tăiat vinele principale, Ion Guță Peșce-graș încetă din viață prin scurgere de sânge. Faptul fiind constatat ucigașul Gheorghe Vladu s'a depus în prevenție.

**

Căile ursitei. — Cismarul Corniare, locuind într-o suburbie dela Paris, trăia cu familia sa în cea mai cumplită miserie, redus prin lipsa de mijloce a se ocupa numai cu cărpel. În fine lipsind și acestea, luase în disperarea sa hotărârea a pune singur sfârșit la o existență atât de miserabilă, ce nu mai putea îndura și a curma d'odată viața lui și a familiei sale. Spre îndeplinirea acestui scop cumpără la 15 Martie cu cei după urmă bani ai lui o cătime de cărbun de ajuns spre a se asficia dimpreună cu ai săi. Intercându-se în miseria sa locuință însă găsi pe masă o scrisore, prin care unu notar îi făcea cunoscut că unu unchi mare al lui a murit și i-a lăsat prin testament o moștenire în sumă de 500,000 franci. Acestă neașteptată scăpare din miserie și tranziunea repede dela desperare la bucurie, emoționase pe bietul om atât de mult încât perdend mințile înnebuni. În furia lui dărîmă puține mobile din casă, s'apucă de certă cu vecinii lui și atentă la viața lor; în fine se asvêri prin ferăstră, fără însă a se vătămă serios. A trebuit se fiă trimis nenorocitul într'unu stabiliment de alienați.

Mulțamită publică.

Se aduce prin acestă cea mai mare mulțamită acelor P. T. Domni, cari au binevoit a contribui pentru ajutorarea copiilor săraci dela școala confesională română din Borgo-Bistrița, Valea Bărgăului, și anume: Simion Monda pp. gr. or. 1 fl. — Mațeu Stribu 1 fl. — Ileana Stribu 50 cr. — Stefan Pavel 1 fl. — Albert Vladariu 50 cr. — Iacob Monda 50 cr. — Atanasie Ușeriu 50 cr. — Ilie Pop 1 fl. — I. Sajovits 30 cr. — S. Scharstein 40 cr. — Carl Friedrich 50 cr. — Sever Orban 1 fl. A Căndale 1 fl. — David Apter 20 cr. — David Sajovits 40 cr. — S. Lang 40 cr. Ilarion Bosga 50 cr. Michail Arolean 50 cr. — Cassina internațională 7 fl. — C. R. Haltrich 5 fl. — R. Helfenbein 50 cr. — Victor Wokaleck 1 fl. I. Checnisky 50 cr. Dăbukát Gergely 50 cr. — Georg Stegmüller 50 cr. — Iahann Müller 50 cr. — Voit Bogdan 1 fl. — Iacob Onea 1 fl. — Eliseu I. Dan 50 cr. — Suma 29 fl. și 20 de cr.

Borgo-Bistrița la 1 Aprilie 1886.

Mațeu Stribu,
notariu com. ctant.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

să nu salute cu cea mai mare bucurie pe unu preot cu Iulian, care înțelege caracteristica timpului, salutand și recunoscend în Alexandru pe ministrul științei și al reformelor sociale și prezentându-l înaintea școlarilor săi și a părinților ca pre cel mai mare binefăcător și amic al lor și al omenirii peste tot. Nu cum fac cei mai mulți preoți, cari nu numai se feresc d'a se amesteca cu învățătorii, cređendu-se pte cu mult mai sus decât ei și din altu aluat făcut decât din aluatul acela comun, din care sunt plămuit toți omenii.

A trecut timpul când popa era ce era, era învățătorul nimica.

Ba era ceva! Îl considera popa ca servul său spre a-i duce colacii dela pomeni! A trecut timpul, când preotul, ca se fiă comod, se mărginea numai pe lângă „Molitelnicul său”, ér de alte învățături pentru popor, sănătate bună, habar n'avé! Dăr în punctul acesta o realitate tristă ne apasă, căci această rană nu sciu când se va vindeca.

Și astăzi în veacul luminilor cei mai mulți preoți români socotesc, căși implinesc datoria de păstor sufletesc, decât se rogă din „Molitelnic” și se duc la biserică numai, éră cu poporul întemplese ce s'ar întempla, habar nau, uitand că principala lor datorie e d'a învăța cu vreme și fără de vreme, d'a sémăna

pace, dragoste și frăție în toate părțile, nu se ascundă după patrafirul său și se trăiescă în dulce farniente, ér interesele școlare se tigorască de pe o și pe alta ca vai de ele, și pe învățător se-lu grăescă de rău pretutinde, înfățișându-l înaintea consătenilor ca pe o povară grea numai. De aci apoi vin nenorocirile noastre cele mai mari și mai multe. Multe am aci de dicit, dăr le retacă acum.

Cine ș'ar lua sarcina se'mpace pe preot cu învățător în mod egal și frățesc, așa după cum trăia bravul preot Iulian cu învățătorul Alecsandru, acela va aduce cel mai mare serviciu nămului românesc, și poporul român îi va conserva o recunoștință eternă.

Din cele duse până aci, orl-cine se va puté convinge, că marile idei reformatore, ce sunt cuprinse în cartea „Satul cu comorile”, pōrtă timbrul actualității, și că novela își eluptă primul rang între cărțile, ce trebuie se formeze Bibliografia populară. Scopul și ținta scrierilor pentru tinerime și popor în genere este d'ale ofere o lectură atrăgătoare și instructivă totodată, și prin acestă a le deștepta și forma o predispoziție și a le câștiga unu stimulent puternic cătră lucrări folositoare, și tragere de inimă cătră opuri bune de citit, ocolind totu ce ar puté reagita și ofensa fantasia juvenilă.

Aceste lecturi de cuprins variu științific moral, purtand timbrul fenomenelor actualității, se fiă menite d'a agri mintea tineretului de timpuriu, ca se înțelgă trebuințele, reformele și progresele de tot felul, ce le realiză timpul de azi. Cartea finesce cu memorabilele cuvinte: „Cela-ce în viață sémăna grău, grău seceră.”

Cela-ce sémăna bine, de bine are parte. D'asupra noastră este unu Părinte, plin de îndurare, care cu iubire răsplătesc toate faptele cele bune. Érá se citez cuvintele lui Horațiu: „Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci, lectorem delectando, pariterque mōnendo.” (Ars poetica vers. 343—44.) Acea scriere și-a ajuns scopul, care intrunesc folosul cu plăcerea, delectand pe cetitor și instruind-lu tot-odată, și din care după cum dicit Homer în Iliada vers 249: versul curge mai dulce decât mierea. Éta cuprinsul și stilul în cartea: „Satul cu comorile.” Cine voescă se se convingă, cum m'am convins și eu, n'are decât se ia cartea acesta în mână și se remănă fermecat de bogatele experiențe, ce pte câștiga cetitorul în decursul acestei lecturi interesante din toate punctele de vedere.

(Va urm.)

Cursul la bursa de Viena

din 8 Aprilie st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	102 75	Bonuri croato-slavone	104.70
Rentă de hârtie 5%	94 85	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	100.—
Imprumutul căilor ferate ungare	152 40	Imprumutul cu premiu ungh.	120 75
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (1-ma emisiune)	100.30	Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	123 80
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (2-a emisiune)	127 —	Renta de hârtie austriacă	84.90
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (3-a emisiune)	116.25	Renta de arg. austr.	84.95
Bonuri rurale ungare	104 70	Renta de aur austr.	113 90
Bonuri cu cl. de sortare	104 70	Losurile din 1860	139 90
Bonuri rurale Banat-Timiș	105 —	Acțiunile băncii austro-ungare	878 —
Bonuri cu cl. de sortare	104 70	Act. băncii de credit ungh.	294.75
Bonuri rurale transilvane	104 70	Act. băncii de credit austr.	292 80
		Argintul — Galbini	5 94
		Impărătesc	999.—
		Napoleon-d'ori	61 70
		Mărci 100 imp. germ.	125.90
		Londra 10 Livres sterlinge	

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 22 Martie st. v. 1886.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%).	93 ¹ / ₂	94 ¹ / ₂
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
convert. (6%)	89—	90—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	32—	33—
Credit fonc. rural (7%)	102 ¹ / ₂	103 ¹ / ₂
" " (5%)	86 ¹ / ₂	87—
" " urban (7%)	99—	100—
" " (6%)	91 ¹ / ₂	92 ¹ / ₂
" " (5%)	82 ¹ / ₂	83 ¹ / ₂
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14—	14 ¹ / ₂ —
Bancnote austriace contra aur.	2.01—	2.02

Cursul pieței Brașov

din 5 Aprilie st. n. 1886.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.68	8.70
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.97	10—
Lire turcesce	11.20	11.30
Imperiali	10.20	10.30
Galbeni	5.86	5.90
Scrierile fonc. Albina	100.—	101.—
Ruble Rusesce	124.—	125 ¹ / ₂
Discontul	7—10 %	pe an.

(9—15)

Dicționar germano-român

de Theodor Alexi

in 8° c² 320 pagini, prin urmare îndoită atât de mare ca edițiunea primă, va apărea la finele lui Aprilie viitoră. Prețul fl. 1.50 sau 3 lei 50 b. de exemplar.

Cu referință la prospectul ce am publicat în luna lui Septembrie din anul trecut 1885 privitor la aparițiunea unei a doua edițiuni a dicționarului Alexi, venim a înștiința pe m. o. publică, că tipografia Thiel & Weiss din Bucuresci, fără scirea și autorizațiunea autorului, după cum însuși D. Ioan Weiss a mărturisit în depunțiunea sa făcută dinaintea Domnului jude de instrucțiune la parchetul tribunalului de Ilfov, camera Nr. 3, a publicat două edițiuni, adică edițiunea a doua și a treia, din care a doua s'a epuizat, iar a treia se află sub oprire judecătorească.

Pentru ca on. publică să recunoască exemplarele autorizate și să nu le confunde cu cele contrafăcute, nu vom mai arăta pe titlu dicționarului nostru, că este a doua edițiune, ci după numărul exemplarelor eșite până acum de sub presă, vom indica cifra lor și adică: „a opta mii de exemplare,“ „a noua mii etc.“

Brașov, 1 Martie nou 1886.

Tipografia ALEXI.

12 - 20

CANCELARIA NEGRUTIU

in Gherla.-Szamosujvár

deschide abonamentu pe anul 1886 la:

„AMICUL FAMILIEI.“ Revistă beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 16-a și a luni în numer-câte 2—3 côle; și va publica poesii, romanuri, romane, schițe, piese teatrale, studii sociale, articlii științifice, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețul de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — l. n. plătibil și în bilete de bancă și în timbre postale.

„PREOTUL ROMÂN.“ Revistă bisericăscă, scolastică și literară. Va eși în broșuri lunare câte de 2¹/₂ — 3¹/₂ côle; și va publica articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia multime de predice pe dumineci, serbători și diverse oca-siuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibil și în bilete de bancă și în timbre postale.

— Abonații vor primi unele premii de valoare și și vor pute procura cu prețuri foarte reduse toate opurile din edițiunea noastră. —

COLECTANȚII PRIMESCU GRATIS TOT AL PATRULĂ EEMPLARIU.

== Totu acolo au apărut și se află de vândare: ==

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindă materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr. Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprindă materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume în 8[XII]. 1884, în limba maghiară și în 25[II]. 1885 în limba italiană prin Vincentiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Collecta de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Român, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr. Renascerea limbii românești în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. II. Prețul fiecăreia e 40 cr. — Ambele împreună 70 cr. Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagini cuprindă, 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr. Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr. Branda sau Nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoșiu. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr. Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr. Hermanu și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlile popor. de T. Rosiu. Ed. II. Prețul 30 cr. Petulantul. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluțiu. Prețul 30 cr. Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertațiuni, epitafia ș. a. Prețul 50 cr. Tesaurul dela Petrosă sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, prof. preparandial. Prețul 1 fl. 70 cr.

Micul mărăgărită sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericăscă — frumosă ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericăscă. Prețul unui esempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr. — 50 de esempl. broșurate costau 6 fl., — legate 9 fl., legate în pânză 12 fl. — 100 esempl. broșurate 10 fl., — legate 17 fl. legate în pânză 22 fl. Cărtică de Rugăciuni și Cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icône frumoase. Prețul unui esemplar trimis franco e 10 cr., 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

Visul prea santei vergure Maria a Născătoare de Dumnezeu urmat de mai multe Rugăciuni frumoase. Cu mai multe icône frumoase. Prețul unui esemplar trimis franco e 10 cr. 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

== Manualu de Gramatica limbii române pentru școlile poporale în trei cursuri de Maximu Popu profesor la gimnasiul din Năsăud. Prețul 30 cr. ==